

Användning av fallskydd i mobila arbetsplattformar

Målsättning med att använda fallskyddsutrustning i mobila arbetsplattformar är att förebygga att operatören(-erna) kastas ur arbetskorgen.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter

I Arbetsmiljöverkets föreskrifter finns uttryckliga krav på att använda fallskyddsutrustning i mobila arbetsplattformar när det finns risk för påkörning eller när trädarbete utförs med motorkedjesåg.

Användning av lyftanordningar och lyftredskap (AFS 2006:6)

Personlig fallskyddsutrustning

15 § En personlig fallskyddsutrustning skall användas om det behövs för säkert tillträde till lyftanordningens olika delar eller om det finns risk för att lyftanordningen blir påkörd av annan anordning eller fordon.

Fallskyddsutrustningen skall förvaras lättåtkomligt på eller nära anordningen.

Användning av motorkedjesågar och röjsågar (AFS 2012:1)

Bilaga B

6 Trädarbete med motorkedjesåg från en arbetsplattform eller genom klättring

6.3 Vid arbete med en motorkedjesåg från en arbetsplattform ska den arbetande vara förankrad i arbetsplattformen med ett fallskydd.

Liftutbildningsrådets rekommendation

Följande rekommendation är baserad på utlåtande från Arbetsmiljöverket angående tolkning av föreskrifterna, jämförelse med lagkrav i andra länder, andra liftutbildningsorganisationers och lifttillverkares rekommendationer.

Vid liftutbildningar ska utbildaren under LLP punkt 6.5 personlig skyddsutrustning informera om följande:

- Riskanalysen som föregår arbete med mobil arbetsplattform skall innefatta användning av fallskyddsutrustning.
- I de allra flesta fall är det lämpligt att använda fallskyddsutrustning i mobil arbetsplattform, men det finns tillfällen då det kan vara olämpligt, ett exempel är när arbete ska ske nära ett närliggande vattendrag eller kajkant.
- Vid allt arbete från arbetskorgen på mobila arbetsplattformar typ B, dvs. alla typer av bomliftar, skall fallskyddsutrustning användas. Med fallskyddsutrustning avses godkänd fallskyddssele. Midjebälte är olämpligt att använda.
- Vid arbete från arbetsborg på mobila arbetsplattformar typ A, t.ex. saxliftar, rekommenderas att godkänd fallskyddsutrustning används när riskanalysen visar

Postadress Box 22307, 104 22 Stockholm
Besöksadress Klara Norra Kyrkogata 31
Telefon vx1 08-508 938 00
Telefax 08-508 938 01
E-post info@liftutbildning.se
Internet www.liftutbildning.se

Servicebolag Swedish Rental Service AB
Organisationsnr 556519-6283
Bankgiro 400-1731

att detta är lämpligt. Den individuella situationen avgör om fallskydd ska användas eller inte.

- För att minimera risken för operatören(-erna) att kastas ur arbetskorgen alternativt falla ur över korgräcket skall fallskyddsutrustningen inklusive förankringslinans/stödlinans utformning och längd vara anpassad efter arbetets art och arbetskorgens utformning och storlek. Fallskyddslinan skall vara så kort att operatören inte kan falla ur korgen, men ändå så lång att operatören på ett praktiskt sätt kan utföra sina arbetsuppgifter.
- När fallskydd används i stora arbetsplattformar eller på liftar typ A, t.ex. saxlifftar, kan s.k. löpblock (rullbälte) vara en fördel.
- Fallskyddet ska förankras i arbetskorgen så att operatören inte behöver "bära" eller hindras av löpblocket och fallskyddslinan ska vara fäst i fallskyddsselen.
- När förankringspunkt(-er) för fallskydd finns i arbetskorgen skall den/dessa användas för att fästa förankringslina/stödlina. Finns flera förankringspunkter skall den/de som är placerade lägst i arbetskorgen användas. Finns inte förankringspunkt(-er) för fallskydd skall förankringslina/stödlina fästas säkert och placeras så lågt som möjligt i arbetskorgen. Om möjligt också i anslutning till arbetskorgens infästning mot bomsystemet.

OBSERVERA att lokala föreskrifter som är mer restriktiva än ovanstående text kan förekomma och då skall naturligtvis dessa i första hand följas.

Fallskydd vid liftutbildningar

Vid alla kurstillfällen som auktoriserade liftutbildare genomför ska alla kursdeltagare använda fallskyddsutrustning i enlighet med ovanstående rekommendation. Under den praktiska delen av liftutbildningen ska fallskydd användas av alla som befinner sig i en arbetskorg på mobila arbetsplattformar typ B (bomlifftar) och när det är lämpligt i typ A (t.ex. saxlifftar). Som en del i utbildningen ska ingå tillpassning av fallskyddsselen. Kursdeltagarna skall ha den på sig när det är i arbetskorgen.

Liftutbildaren måste alltså se till att det finns fallskyddsutrustningar för kursdeltagarna att använda vid kurstillfället. Utrustningen ska finnas i tillräckligt antal så att den praktiska utbildningsdelen kan fortgå på ett smidigt sätt.

Liftutbildningsrådet har tidigare (2010-11-25) skickat en uppmaning till alla auktoriserade utbildare att låta kursdeltagarna prova att hänga i fallskyddssele under liftutbildningen. Detta genomförs oftast genom att fallskyddslinan fästs i en liftkorg och personen hissas upp någon meter över marken. Några utbildare har hört av sig med synpunkter att denna övning kan vara olämplig. Liftutbildningsrådet har diskuterat synpunkterna och vill revidera tidigare rekommendation:

Vid liftutbildningar kan de utbildare som vill låta eleverna provhänga i fallskyddssele men det är inget krav från Liftutbildningsrådet. Ett stort ansvar vilar på utbildaren att hålla uppsikt under övningen så att inte någon person försöker testa gränserna. Att provhänga kan genomföras med någon frivillig person men det ska inte vara ett tvång.
